

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a Mgr. Milana Taubera ve věci

žalobkyně

nezl. N. L. D.

zastoupena advokátem Mgr. Markem Sedlákem
se sídlem Příkop 834/8, Brno

proti
žalovanému

Velvyslanectví České republiky v Hanoji
se sídlem 13 Chu Van An, Hanoj, Vietnam

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu

takto:

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Městskému soudu dne 8. 11. 2017 domáhala určení nezákonnosti postupu žalovaného, který měl spočívat v tom, že jí dne 24. 10. 2017 vrátil jako nepřipustnou její žádost o vydání povolení k trvalému pobytu a s ní veškeré

předložené doklady, kterou podala zákonná zástupkyně žalobkyně u žalovaného dne 20. 9. 2017.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že se dne 20. 9. 2017 osobně dostavila na velvyslanectví k podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, a to na základě sjednaného termínu pro podání žádosti o dlouhodobé vízum. Žalobkyně svoji žádost podala na přepážce přítomné úřední osobě. Žádost jí však byla dne 24. 10. 2017 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb vrácena spolu se stejnopisem záznamu o usnesení o nepřijatelnosti žádosti ze dne 20. 9. 2017 dle § 169h odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
3. Za nepřezkoumatelné považovala usnesení žalovaného ze dne 20. 9. 2017 a odmítla v něm obsažené tvrzení, že si předem nesjedнала termín k podání žádosti. Zdůraznila, že si termín pro podání žádosti sjedнала, byť se jednalo o termín k podání žádosti o vízum. Ze znění § 169h odst. 1 písm. a) a § 169f zákona o pobytu cizinců dovozovala, že její žádost nemohla být nepřijatelná, jelikož způsob sjednání termínu osobního podání žádosti skrze registraci v systému Visapoint není v zákoně o pobytu cizinců upraven, a proto tento způsob nemohl být žalovaným pro podání žádosti stanoven a zveřejněn na úřední desce.
4. Upozornila, že systém Visapoint registraci fakticky neumožňuje, neboť nenabízí žádné volné termíny, a žalobkyně se tak o registraci pokoušela marně.
5. Nesouhlasila s tím, že žádost nebyla podána osobně, neboť totožnost zákonné zástupkyně žalobkyně byla zkontrolována. Žalovaný měl povinnost sepsat o osobně podávané žádosti protokol dle § 18 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném (dále jen „správní řád“), aby bylo zřejmé, kdo byl podání žádosti přítomen, přičemž skutečnost, že takto žalovaný neučinil, nemůže jít k tíži žalobkyně.
6. Žalobkyně navrhla soudu, aby určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 24. 10. 2017 vrátil žalobkyni jakožto nepřipustnou žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podanou zákonnou zástupkyní žalobkyně u žalovaného dne 20. 9. 2017, tedy vrátil jí tiskopis žádosti a veškeré předložené doklady, byl nezákonný.
7. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 26. 3. 2018 uvedl, že žalobkyně se zaregistrovala v systému Visapoint k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, přičemž při osobní návštěvě žalovaného dne 20. 9. 2017 předložila v rozporu s registračními údaji žádost o trvalý pobyt. Vzhledem k tomu žalovaný usnesením ze dne 20. 9. 2017 konstatoval nepřijatelnost žádosti a následně žádost zaslal prostřednictvím provozovatele poštovních služeb žalobkyni zpět.
8. Odmítl nepřezkoumatelnost usnesení ze dne 20. 9. 2017. Dané usnesení není konstitutivní povahy, nezasahuje do právní sféry žadatele a dle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců je žadateli toliko sdělováno spolu s důvody nepřijatelnosti žádosti.
9. Uvedl, že dle § 169d odst. 2 a § 169f zákona o pobytu vyplývá, že žadatel je povinen podat žádost osobně v době určení pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění. Tuto povinnost lze považovat za splněnou jen tehdy, když se žadatel zaregistruje pro druh a účel pobytového oprávnění, který skutečně zamýšlí podat. Žalobkyně se zaregistrovala pro jiný

druh a účel, než pro který následně podala žádost, a tudíž registrační povinnost dle § 169f zákona o pobytu cizinců nesplnila a její žádost byla nepřijatelná dle § 169h odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců. Jiný postup žalovaného by znamenal, že by žalobkyně získala neoprávněnou výhodu vůči ostatním žadatelům o trvalý pobyt. Stanovení termínů pro určité druhy a účely pobytových oprávnění přitom odpovídá personální kapacitě žalovaného a umožňuje efektivní organizaci vízového procesu.

10. Konstatoval, že určení konkrétního způsobu sjednání termínu pro osobní podání žádosti ponechává § 169f zákona o pobytu cizinců na každém zastupitelském úřadu. Žalovaný následně určil sjednávání termínů pro osobní podání žádosti prostřednictvím systému Visapoint.
11. Uvedl, že povinnost osobní účasti je přímo spojená se splněním povinnosti sjednání termínu osobního podání žádosti. Jestliže žalobkyně neměla termín platně sjednaný, bylo na ni třeba hledět, jako by osobně přítomna nebyla, přestože se fyzicky nacházela v prostorách žalovaného
12. Žalovaný navrhl soudu, aby nedůvodnou žalobu zamítl.

III.

Posouzení žaloby

1. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), jelikož účastníci s tímto rozhodnutím souhlasili.
2. Městský soud v Praze ve věci postupoval v souladu s § 87 odst. 1 s.ř.s. a jelikož rozhodoval pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu.
3. Žaloba není důvodná.
4. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
5. Podle § 169d odst. 2 věta první zákona o pobytu cizinců osobním podáním žádosti se rozumí úkon žadatele, při kterém se žadatel osobně dostaví ke správnímu orgánu, u kterého má být žádost podána, a osobě přímo se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu určené k přijetí žádosti podá žádost v době určené pro jednotlivé druhy a účely pobytových oprávnění a ve formě a způsobem, který stanoví tento zákon.
6. Podle § 169f zákona o pobytu cizinců žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce.
7. Podle § 169h odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého víza a doby pobytu na území na toto vízum nebo žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu je nepřijatelná, jestliže cizinec si předem nesjednal termín podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu způsobem stanoveným tímto zákonem.
8. Podle § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců nepřijatelnost žádosti zjišťuje u žádosti podané na zastupitelském úřadu zastupitelský úřad a u žádosti podané ministerstvu ministerstvo. Je-li žádost nepřijatelná, řízení není zahájeno a na žádost se hledí, jako by

nebyla podána; tuto skutečnost ministerstvo nebo zastupitelský úřad cizinci písemně sdělí včetně důvodu nepřijatelnosti, učiní o ní usnesení do spisu a vrátí tiskopis žádosti, veškeré předložené doklady a správní poplatek, pokud byl uhrazen. Nepodá-li cizinec žádost osobně, ač je k tomu podle tohoto zákona povinen, postupuje se obdobně podle věty druhé.

9. Předně soud upozorňuje, že s účinností od 15. 8. 2017 byl novelizován zákon o pobytu cizinců, a to zákonem č. 222/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Na základě uvedené novely došlo ke změně právní úpravy takovým způsobem, že podání žádosti o pobytové oprávnění lze podmínit předchozím sjednáním termínu pro osobní podání žádosti (srov. obdobně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č.j. 6 Azs 324/2017-32). Soud v této souvislosti poukazuje na důvodovou zprávu k zákonu č. 222/2017 Sb., která k ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců uvádí následující: *„Smysl ustanovení je prakticky shodný se současným zněním § 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Pouze je upřesněno, že se jedná o osobní formu podání žádosti. V textu zákona je tak zakotvena povinnost žadatele sjednat si předem termín pro podání žádosti. Termín bude sjednáván na určitý den a hodinu za účelem podání žádosti. I nadále je tak v zákoně obsažena existence objednávkového systému na zastupitelském úřadě (pro žádosti o pobytová oprávnění), kterým se realizuje povinnost osobního podání žádosti na zastupitelském úřadě. Je na rozhodnutí zastupitelského úřadu, zda z kapacitních důvodů objednávkový systém využije. Aby bylo možné předejít snahám o obcházení tohoto rezervačního systému, upravuje se v novém ustanovení o nepřijatelnosti žádosti nový důvod spočívající v nesjednání termínu podání žádosti. Institutem upuštění od povinnosti osobního podání žádosti pak lze reagovat na individuální situace, při nichž by nebylo vhodné rezervaci k podání žádosti vyžadovat.“* Tedy v souladu s § 169f zákona o pobytu cizinců je zastupitelský úřad oprávněn i s přihlédnutím ke své vytíženosti stanovit způsob, jakým si má žadatel sjednat termín osobního podání žádosti. Je na jeho uvážení, zda a jaký způsob pro sjednání termínu osobního podání žádosti zvolí. Zvolený způsob sjednání termínu osobního podání žádosti je zastupitelský úřad povinen zveřejnit na své úřední desce.
10. Sama žalobkyně v podané žalobě uvedla a žalovaný její tvrzení ve svém vyjádření ze dne 26. 3. 2018 potvrdil, že žalovaný v souladu s § 169f zákona o pobytu cizinců stanovil a současně zveřejnil na své úřední desce dne 23. 8. 2017, že žadatelé o dlouhodobá víza a žadatelé o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu jsou povinni si předem sjednat termín osobního podání žádosti, a to bezplatně prostřednictvím systému Visapoint. Soud nepovažuje za nezbytné, jak tvrdí žalobkyně, aby zákon o pobytu cizinců jednotlivé způsoby sjednání osobního podání žádosti vymezil. Záleží toliko na úvaze každého zastupitelského úřadu při zohlednění jeho personálních i finančních kapacit, jaký způsob pro sjednání termínu zvolí. Za nezbytné však soud považuje, aby byl zvolen takový způsob, jenž nebude diskriminační. Jinými slovy, aby zvolený systém sjednávání termínů pro osobní podávání žádostí nezákonně neznevýhodňoval určité žadatele oproti žadatelům jiným. Způsob, který v nyní projednávané věci žalovaný zvolil, tj. sjednání termínu online prostřednictvím bezplatného registračního systému, nepovažuje soud za nikterak závažný. Pokud žalobkyně měla v úmyslu podat svou žádost o pobytové oprávnění u žalovaného, byla pak povinna daný požadavek respektovat a řádně podle pokynů žalovaného postupovat.

11. Mezi účastníky není sporu, že žalobkyně se v systému Visapoint registrovala; sjednala si zde termín pro osobní podání žádosti; dostavila se na základě předchozí registrace dne 20. 9. 2017 k žalovanému. Sporné mezi účastníky není ani to, že žalobkyně se registrovala v systému Visapoint k podání žádosti o udělení *dlouhodobého víza za účelem podnikání*, avšak dne 20. 9. 2017 podala u žalovaného žádost *o trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny* a nikoli žádost o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, k jejímuž podání si sjednala termín. Soud tak souhlasí se žalovaným, že žalobkyně nesplnila svou povinnost předem si sjednat termín osobního podání žádosti *o trvalý pobyt* dle § 169f zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně si totiž sjednala termín osobního podání žádosti o pobytové oprávnění zcela jiného druhu a účelu. Rovněž tak soud dospěl k závěru, že žalobkyně uvedeným postupem měla v úmyslu obejít zákonnou povinnost sjednat si termín v systému Visapoint pro podání žádosti o trvalý pobyt. Nezletilé žalobkyni byly v době podání žádosti teprve 3 roky, proto z logiky věci vyplývá, že musela, resp. její zákonná zástupkyně musela od počátku vědět, že ve zvoleném termínu nebude žádat o dlouhodobé vízum za účelem podnikání, nýbrž o jiný druh a účel pobytového oprávnění odpovídající jejímu věku a potřebám. Aprobování postupu, který v dané věci zvolila žalobkyně, by bylo v rozporu se smyslem a účelem povinnosti žadatele dle § 169f a rovněž dle § 169d odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Současně by takovýto postup zcela nedůvodně zvýhodňoval ty žadatele, kteří by si naschvál sjednali termín osobního podání žádosti na pobytové oprávnění, o které je mezi ostatními žadateli nejmenší zájem, avšak předali by zde žádost na jiné pobytové oprávnění. Tímto jednáním by si usnadnili a uspíšili postup podání a vyřízení své žádosti na úkor těch žadatelů, kteří v souladu se zákonem řádně splní své povinnosti a sjednají si termín osobního podání odpovídající jejich žádosti.
12. V této souvislosti soud poukazuje na bod [17] rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2018, č.j. 6 Azs 324/2017-32, v němž Nejvyšší správní soud potvrdil, že nelze tolerovat přístup žadatelů, kteří se nesnaží podat své žádosti osobně v řádných úředních hodinách na příslušném úřadě, nýbrž je podají „*o své vůli v den a čas, který si sami stanoví*“. Soud má tak za to, že nelze připustit ani jednání žalobkyně v nyní posuzované věci, která si sjedná termín osobního podání žádosti na určitý druh pobytu a poté o své vůli předá žalovanému žádost na zcela jiné pobytové oprávnění bez jakékoliv předchozí registrace.
13. S ohledem na uvedené žalovaný postupoval v souladu se smyslem a účelem § 169f zákona o pobytu cizinců, a tudíž bylo namístě dle § 169h odst. 1 písm. a) a § 169h odst. 3 zákona o pobytu cizinců usnesením poznamenaným do spisu konstatovat nepřijatelnost žádosti žalobkyně z důvodu nesjednání termínu k podání žádosti, sdělit tuto skutečnost žalobkyni a vrátit jí tiskopis žádosti, včetně předložených dokladů.
14. K námitce osobního podání žádosti žalobkyní, soud dodává, že s ohledem na to, že žalobkyně si nesjednala předem termín osobního podání žádosti o trvalý pobyt, nebylo relevantní, zda byla osobně přítomna při jejím podání. Žalobkyně nesplnila základní povinnost, tedy předem si sjednat termín osobního podání své žádosti o trvalý pobyt, naopak tuto povinnost se snažila obejít sjednáním termínu pro podání jiné žádosti. Proto skutečnost, zda byla, či nebyla osobně přítomna v nesprávně sjednaném termínu u žalovaného, není rozhodující pro určení, zda žádost žalobkyně byla nepřijatelná ve smyslu § 169h zákona o pobytu cizinců a zda se žalovaný dopustil vůči ní nezákonného zásahu.
15. Soud pro úplnost konstatuje, že žalobkyně netvrdila, že by nemohla svou žádost podat lidsky důstojným způsobem a v přiměřeném čase (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č.j. 7 Azs 227/2016-36). Žalobkyně

v podané žalobě jen stručně uvedla, že se o registraci do systému Visapoint marně pokoušela prostřednictvím svého právního zástupce a že daný systém registraci fakticky neumožňuje. Tvzení žalobkyně však zůstávají toliko v obecné rovině, žalobkyně je nikterak nekonkretizovala a ani neosvědčila, a soud se tudíž těmito tvzeními nemohl blíže zabývat. Navíc z výše uvedeného vyplývá, že se žalobkyně úspěšně zaregistrovala v systému Visapoint k podání žádosti o udělení dlouhodobého víza za účelem podnikání.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

16. Soud uzavírá, že postup žalovaného, který dne 24. 10. 2017 vrátil žalobkyni jako nepřipustnou její žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, kterou dne 20. 9. 2017 podala zákonná zástupkyně žalobkyně u žalovaného, a s ní veškeré předložené doklady, nebyl nezákonným zásahem, neboť žalovaný postupoval v dané věci v souladu s § 169h zákona o pobytu cizinců. Soud proto ve výroku I. tohoto rozhodnutí nedůvodnou žalobu, podle § 87 odst. 3 s.ř.s., zamítl.
17. Výrok o nákladech řízení pod bodem II. rozhodnutí je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobkyně nebyla ve věci samé úspěšná a úspěšnému žalovanému však prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. května 2018

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu